

Maaned naaede ikke op til Normalen. Nedbøren i denne Maaned blev kun 37,9 mm, medens den normale Nedbør er 61. Ærede Medlemmer vil kunne forstaa, at en saadan Mangel paa Nedbør i høj Grad har indvirket paa Høsten, saa meget mere som Jordbundsforholdene paa Øen netop kræver rigelig Nedbør, Øens mange lette Jorder og den Omstændighed, at Klippen mange Steder er meget nær, medfører, at saadanne Tørkeaar giver et overordentlig sørgeligt Resultat for Bornholms Landbrug. Vi har da heller ikke haft saa daarlig en Høst — jeg tror, jeg tør sige siden 1868. Nu er Forholdet det, at i den Kornordning, vi har faaet, er der en Bestemmelse om, at 85,000 Tons Byg skal anvendes til Støtte for den dyriske Produktion, og under Forhandlingerne om Loven udtalte bl. a. den højtærede Indenrigsminister i Landstinget — Sp. 1878 — om Forudsætningerne for dette Kvantum, at det var tiltænkt „særlig saadanne Jordbrug, hvor Naturforholdene i al Almindelighed eller Høstforholdene i Aar har virket saaledes, at Høsten er blevet ringe, og hvor derfor den Aflevering af Korn, som er Lovforslagets Hovedindhold, vilde medføre, at disse Brug kom til at savne det nødvendige Korn“. Dette blev udtalt ogsaa fra anden Side, men jeg skal ikke trætte med flere Citater, jeg nævner blot denne Forudsætning for dette Punkts Indføjelse i Loven. Jeg tillader mig nu at henstille til den højtærede Indenrigsminister, at han, hvis der bliver en Mulighed for at opfylde den her nævnte Forudsætning, saa har i Erindring, at sikkert intet Sted har Høsten været saa ringe som ovre hos os. Og ligeledes tillader jeg mig at henstille, at han, hvis der er Mulighed for, at de Foderkager, som nu er beslaglagte, bliver rationeret efter lignende Hensyn, saa ogsaa vil tage særligt Hensyn til den Landsdel, som i Aar i saa høj Grad har været mærket af Tørken.

Efter disse lokale Spørgsmaal skal jeg tillade mig at nævne nogle Spørgsmaal af mere almindelig Interesse. Jeg vil da først nævne Spørgsmaalet om Benyttelsen af den saakaldte Enkebørnslov. Denne Lovs § 1 bestemmer, at den Understøttelse, der kan være Tale om at modtage efter denne Lov, kan gives til Enker, hvis Formue ikke overstiger 4,000 Kr., med et Tillæg af 500 Kr. for hvert Barn under 14 Aar, og hvis Indtægt ikke overstiger $\frac{2}{3}$ af det for Statsskat i vedkommende Kommune fritagne Beløb, dog med et Tillæg af 100 Kr. for hvert Barn under 14 Aar. Som bekendt er det Beløb, der er fritaget for Statsskat, 800 Kr. i København og paa Frederiksberg,

700 Kr. i Købstæderne og Marstal og 600 Kr. i Landkommunerne. Det er mig nu bekendt, at denne Indtægtsgrænsebestemmelse i Enkebørnslovens § 1 kan fortolkes og er blevet fortolket paa en for trængende Enker meget skæbnsvanger Maade. Jeg har staaet overfor følgende Tilfælde. En Enke med et Barn har taget Plads som Tjenestepige i et Hus, hvor baade hun og BARNET faar Kost og Ophold, og hvor hun yderligere modtager en maanedlig Løn af 15 Kr., men ud over disse 15 Kr. var denne Enke ganske uden Eksistensmidler af nogen Art, uden nogen som helst Formue og uden nogen som helst Adgang til Legater eller lignende. Efter min Mening skulde en saadan Enke være selvskreven til at komme i Betragtning til at faa Understøttelse efter Enkebørnsloven, men det paagældende Byraad har nægtet hende Understøttelse, idet man har opstillet følgende Beregning for hendes Indtægt: Kost og Ophold for hende og hendes Barn svarer til 400 Kr., og hendes Løn er 15 Kr. maanedlig eller for hele Aaret 180 Kr. Det bliver 580 Kr. Hun har efter Enkebørnsloven kun Lov til at have $\frac{2}{3}$ af 700 Kr. plus 100 Kr., altsaa 466 Kr. 66 Øre plus 100 Kr., o: 566 Kr. 66 Øre. Med andre Ord, hun havde ca. 14 Kr. mere i Indtægt, end hun efter Enkebørnsloven havde Lov til at have for at komme i Betragtning. Det er mig ligeledes bekendt, at Byraadet stillede sig paa den Maade, fordi det paagældende Amt i en tidligere Sag af ganske lignende Beskaffenhed havde taget det Standpunkt, at man ikke kunde sætte Indtægten lavere, at Byraadet, som den Gang havde bevilget den paagældende Enke Understøttelse efter Enkebørnsloven, havde handlet uberettiget, og at Understøttelsen maatte gaa tilbage. Dette Tilfælde viser altsaa, at den Omstændighed, at Priserne her i Landet er høje, at det er Dyrtid, altsaa den Omstændighed, som netop skulde gøre, at Enkebørnsloven skulde træde i Anvendelse i saa mange Tilfælde som overhovedet muligt, kan benyttes til at holde Enker, der efter min Mening er trængende, udenfor Lovens Rækkevidde. Jeg vil nu spørge den højtærede Minister, hvorledes han ser paa en saadan Fortolkning af Enkebørnsloven, om han er enig med dette Amt i den Fortolkning, det har givet af denne Lov. Og hvis den højtærede Minister, som jeg gaar ud fra, ikke er enig med det paagældende Amt, vil jeg henstille til Ministeren, om det ikke var muligt, at der administrativt kunde skrides ind, saaledes at Loven ikke blev benyttet paa en saadan Maade, om der ikke kunde administrativt